

Tájékoztató a kötelező védőoltásokról

A magyar állampolgárt, illetve aki a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodás jogát Magyarországon gyakorolja, a tartózkodási engedéllyel rendelkező, bevándorolt, letelepedett vagy befogadott harmadik országbeli állampolgárt, továbbá a menekültet és menedékest életkorhoz kötötten védőoltásban kell részesíteni. **A védőoltásra kötelezett személy köteles** védőoltás, továbbá – ha szükséges – szűrő-, illetőleg ellenőrző vizsgálat céljából a **megjelölt helyen és időben megjelenni, és magát az oltásnak, illetőleg vizsgálatnak alávetni.**

A védőoltásra kötelezett kiskorú megjelenéséről törvényes képviselője gondoskodik. Ha a védőoltásra kötelezett személy bármilyen okból a védőoltás helyén a megjelölt időben nem tud megjelenni, ezt a körülményt – kiskorú esetében a törvényes képviselő – köteles a megjelölt helyen haladéktalanul bejelenteni. Ez esetben a védőoltás új időpontjáról a védőoltásra kötelezett személy értesítést kap.

Oltóorvos az iskolai kampányoltás esetén az iskolaorvos, aki az oltás végrehajthatóságáról dönt.

Az alábbi kötelező védőoltásokat kampányoltások keretében kell végezni:

- **A dTap** (*diphtheria-tetanus-sejtmertes pertussis*) oltóanyaggal történő oltást betöltött 11 éves korban **(6. évfolyamon)**,
- **Az MMR** (*morbilli-mumpsz-rubeola*) újraoltást betöltött 11 éves korban **(6. évfolyamon)**
- **A Hepatitis B** elleni oltást betöltött 12 éves korban **(7. évfolyamon)** kell elvégezni.

A dTap védőoltás 3 súlyos betegség, a torokgyík (Diftéria, d), a merevgörcs (Tetanusz, T) és a szamárköhögés (Pertussisz, ap) ellen a szervezetet emlékezteti - az alapimmunizálás keretében csecsemő és kisgyermekkorban kapott oltások révén - az ellenanyag termelésre.

A torokgyík baktérium okozta fertőző betegség. A kórokozó főleg a légutakat, néha a bőrt támadja meg. Súlyos légzési nehézséget és esetenként fulladást okoz. A baktérium toxint (mérget) is termel, ami idegrendszeri károsodást, szívbetegséget, sőt még halált is okozhat.

A merevgörcs igen súlyos, magas halálozással járó betegség. A kórokozó földdel szennyezett seben keresztül jut be a szervezetbe és ott toxint (mérget) termel. A toxin súlyos idegméreg, amelynek hatására az izmok görcsös állapotba kerülnek.

A szamárköhögés kínzó köhögéssel, húzó, hangos belégzéssel járó, több hétig tartó bakteriális betegség, mely a légúti váladékcseppekkel terjed. Az anyától származó védelem bizonytalan, ezért az egészen fiatal oltatlan csecsemők is megbetegedhetnek. Az utóbbiak között van a legtöbb haláleset a légúti és az idegrendszeri szövődmények következtében.

Az MMR védőoltás vírusok okozta, cseppfertőzéssel terjedő gyermekbetegségek közül a kanyaró, a mumpsz, a rózsahimlő nevű megbetegedések megelőzésére szolgál.

A kanyaró (morbilli, M) 9-10 napos lappangási idő után lázzal, köhögéssel, huruttal és kötőhártyagyulladással kezdődik, majd pár nap múlva a fül mögött kezdődő és az egész testen végigvonuló kiütések lépnek fel. Súlyos betegség, mely könnyen átvihető egyik emberről a másikra.

A járványos fültőmirigy gyulladás (mumpsz, M) 2-3 hét lappangási idő után lázzal és az egyik, majd a másik oldali nyálmirigy duzzanatával jár. Fiúknál a betegség szövődményeként jelentkező heregyulladás súlyos következményekkel járhat.

A rózsahimlő (rubeola, R) lappangási ideje 2-3 hét. Gyermekeknél enyhe formában zajlik, láz apró kiütések, tarkótáji nyirokcsomó duzzanat formájában. A terhesség első harmadában átvészelt fertőzés következménye lehet az ún. veleszületett rubeola (fejlődési rendellenességekben jelentkezik).

A Hepatitis B elleni oltás a fertőző májgyulladás megelőzésére szolgál. A védettség kialakulásához 2 oltásra van szükség. A második oltás az első oltást követően 6 hónap múlva esedékes.

A Hepatitis B vírus (HBV) vérrel, szövetnedvekkkel, váladékokkal terjed. Ez határozza meg az elsődleges terjedési módokat: szexuális úton, vérrel, vérkészítményekkel, szövetnedvekkkel, váladékokkal szennyezett orvosi eszközök, műszerek alkalmazásával, intravénás kábítószer-élvezők közös tű-fecskendő használata esetén.

Fontosabb tünetek: Lassan kezdődik, rendszerint láz nélkül. A betegnél fáradtság, ízületi fájdalmak, étvágytalanság jelentkezik, majd ezt követően a sárgaság. A fertőzés krónikussá válhat. A krónikus fertőzés kialakulásának kockázata annál nagyobb, minél korábbi életkorban következik be a fertőződés. Késői következménye a májcirrhosis és a májrák.

Lehetséges oltási reakciók

Az oltások helyén fellépő bőrpír duzzanat beavatkozás nélkül megszűnik. Jelentkezhet láz, hányás, hasmenés, nyugtalanság. A lázas állapot gondos megfigyelést és folyamatos lázcsillapítást igényel. A tünetek tartós fennállása esetén haladéktalanul jelentkezni kell az oltóorvosnál!

Hiányzó oltások pótlása

A hiányzó oltásokat az oltás végzésére jogosultaknak pótolniuk kell. Ez a torokgyík, a szamárköhögés, a merevgörcs és a gyermekbénulás és a bárányhimlő elleni elmaradt védőoltások esetén a 16. életév, a kanyaró, a rózsahimlő, a mumpsz és a Hepatitis B elleni elmaradt védőoltásoknál a 20. életév.

Ha védőoltása korábban máshol már megtörtént, vagy ha a védőoltás alól végleges mentességet kapott, ezt is köteles bejelenteni, és hitelt érdemlően igazolni.

Ha a védőoltásra kötelezett személy e kötelezettségének írásbeli felszólításra sem tesz eleget, az egészségügyi hatóság a védőoltást határozattal rendeli el.

A fentiekben leírtakat a vonatkozó jogszabályok alapján végezzük:

- 26/1997 (IX.3) 3. számú NM rendelet
- 51/1997 (XII.18) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és szűrővizsgálatok igazolásáról
- 1997.évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 18/1998 (V.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről
- 39/2007. (VI. 20.) AB határozat